

Юристар малакасини ошириш маркази

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини режалаштириш, ташаббус қилиш ва тайёрлаш, лойиҳаларга илова қилинадиган ахборот-таҳлилий материалларни юридик-техник жиҳатдан расмийлаштириш тартиби

Касбий кўникмаларни ривожлантириш кафедраси доценти в.б., ю.ф.н., Д.Б.Рахимов

Ўзбекистон Республикасининг
«Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар
тўғрисида»ги Қонуни
(20.04.21 ЎРҚ-682-сон)

«Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар
лойиҳаларини, шунингдек уларга
илова қилинадиган ахборот-таҳлилий
материалларни юридик-техник
жиҳатдан расмийлаштиришнинг»
Ягона Услубиёти

Ўзбекистон Республикаси «Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида»ги Қонуннинг мақсади норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тушунчасини, турларини, ушбу ҳужжатларнинг ўзаро юридик кучи ва нисбатини белгилашдан, шунингдек уларни режалаштириш, ташаббус қилиш, тайёрлаш, экспертизадан ўтказиш, келишиш, қабул қилиш, эълон қилиш, уларнинг ижросини ташкил этишни таъминлаш соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжат (НҲҲ)
қонунчиликка мувофиқ қабул қилинган,
умуммажбурий давлат кўрсатмалари
сифатида ҳуқуқий нормаларни белгилашга,
ўзгартиришга ёки бекор қилишга қаратилган
расмий ҳужжатдир.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрлаш режаларида қуйидагилар кўрсатилади:

1

норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларининг номи

2

ижтимоий муносабатларнинг у ёки бу соҳасини ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиш ҳолатининг тавсифи;

3

ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солишни талаб қиладиган муаммоларнинг тавсифи, уларнинг келиб чиқиш сабаблари ва шароитларининг таҳлили;

4

ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солишни талаб қиладиган муаммоларнинг келиб чиқиш сабаблари ва шароитларини бартараф этишга қаратилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини қабул қилиш зарурлигининг асоси;

5

молиявий-иқтисодий ҳисоб-китоблар — моддий харажатлар талаб қилинадиган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари учун;

6

норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг турлари

7

норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрлаш муддатлари

8

норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрлаш учун масъул бўлган давлат органлари ва ташкилотлар

9

норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинган тақдирда, кутилаётган натижалар, шу жумладан тартибга солиш таъсирини баҳолаш ўтказилган ҳолларда унинг натижалари

Ташаббус қилиш

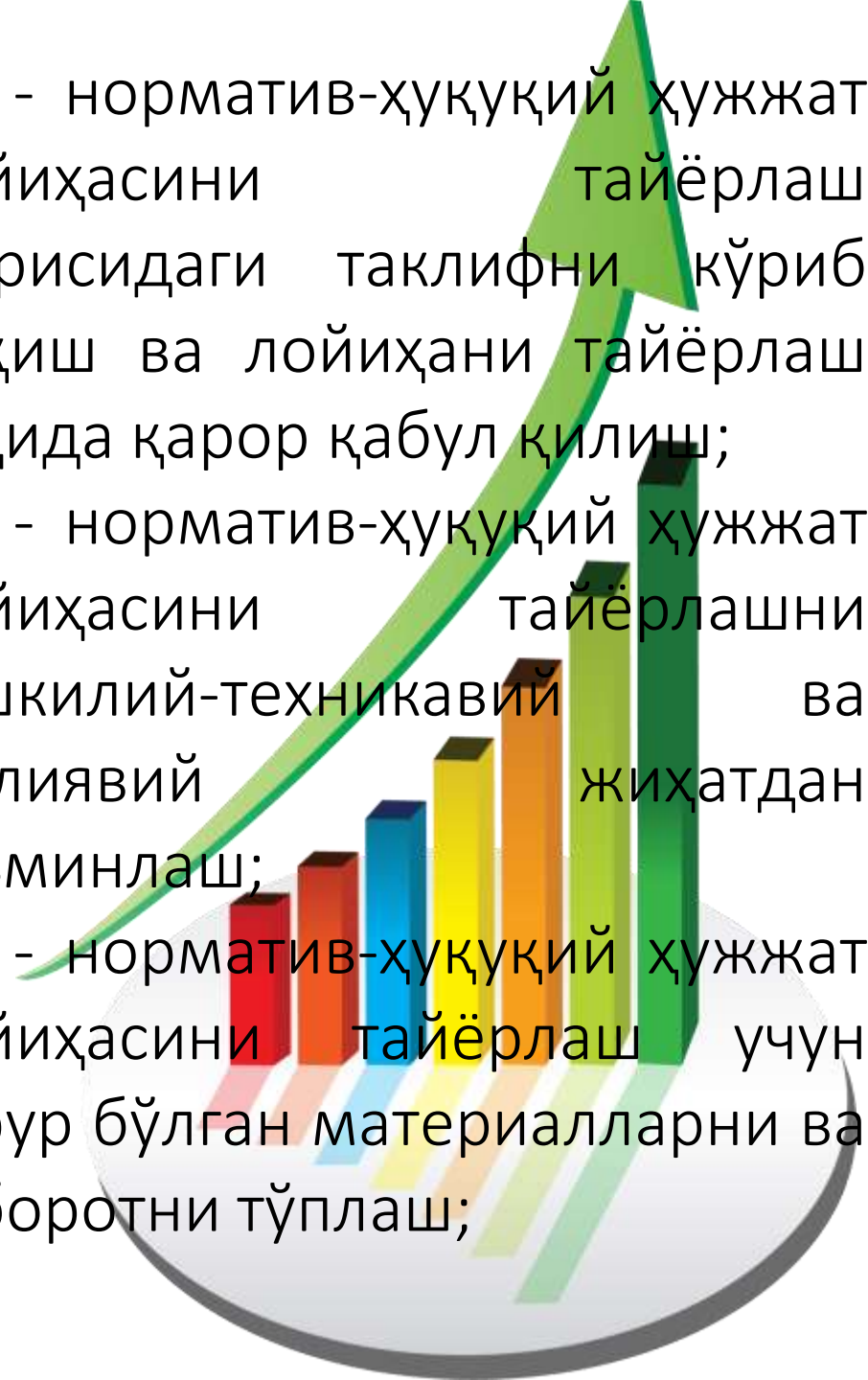
Қонун ҳужжатлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари лойиҳаларини тайёрлашни ташаббус қилишга фақат, башарти давлат органларида кўтарилаётган масалаларни ёки муаммоларни қонунчиликда назарда тутилган механизмлар ва маъмурий тартиб-таомиллар орқали ҳал этиш ваколатлари мавжуд бўлмаса, йўл қўйилади.

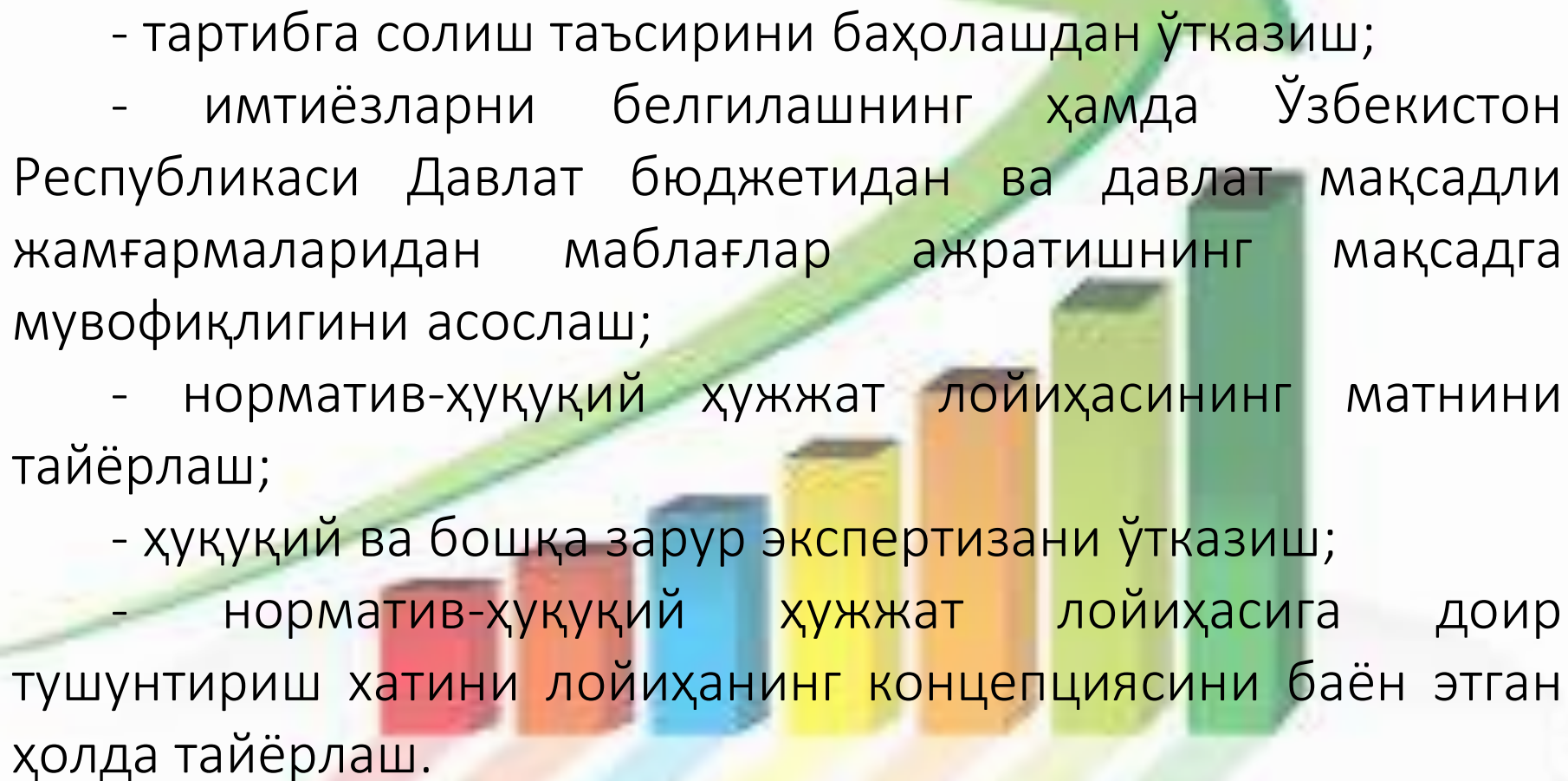
Норматив-ҳуқуқий
ҳужжат лойиҳасини
тайёрлаш қуйидаги
босқичлардан иборат:

- норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасини тайёрлаш тўғрисидаги таклифни кўриб чиқиш ва лойиҳани тайёрлаш ҳақида қарор қабул қилиш;

- норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасини тайёрлашни ташкилий-техникавий ва молиявий жиҳатдан таъминлаш;

- норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасини тайёрлаш учун зарур бўлган материалларни ва ахборотни тўплаш;

-
- тартибга солиш таъсирини баҳолашдан ўтказиш;
 - имтиёزلарни белгилашнинг ҳамда Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетидан ва давлат мақсадли жамғармаларидан маблағлар ажратишнинг мақсадга мувофиқлигини асослаш;
 - норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасининг матнини тайёрлаш;
 - ҳуқуқий ва бошқа зарур экспертизани ўтказиш;
 - норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасига доир тушунтириш хатини лойиҳанинг концепциясини баён этган ҳолда тайёрлаш.

«Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар
тўғрисида»ги Ўзбекистон
Республикасининг 2021 йил 20
апрелдаги Қонунига
ИЛОВА

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар
лойиҳаларини, шунингдек уларга
илова қилинадиган ахборот-
таҳлилий материалларни
юримдик-техник жиҳатдан
расмийлаштиришнинг
ЯГОНА УСЛУБИЁТИ

Лойиҳага илова қилинадиган
ахборот-таҳлилий материалларга
қўйиладиган асосий талаблар:

саҳифанинг чап ҳошияси 1-3 см,
ўнг ҳошияси 1-2 см, пастки ва юқори
ҳошияси 1-2 см;

ахборот-таҳлилий материалнинг
ҳажмига қараб 11-14 ўлчамли
шрифт;

биринчи қатор хатбошиси 0,50-
1,27 см;

қаторлар ўртасидаги интервал
(множитель) 1-1.2

Таққослаш
жадвали
қуйидаги
учта
графадан
иборат
бўлади:

ўзгартиш ёки қўшимча киритиш таклиф этилаётган норматив-ҳуқуқий ҳужжат тегишли таркибий бирлигининг амалдаги таҳрири	лойиҳада таклиф этилаётган таҳрир	киритилаётган ўзгартиш ва қўшимчалар нинг асоси

Тушунтириш хати

норматив-ҳуқуқий ҳужжатни тайёрлаш учун асос ва уни қабул қилиш зарурлигини асослантириш,

лойиҳани ишлаб чиқувчининг тўлиқ номи,

мақсадлар ва вазифалар, шунингдек лойиҳа билан белгиладиган асосий қоидалар, уларнинг қисқача асоси,

норматив-ҳуқуқий ҳужжатни қабул қилишдан кутилаётган натижалар

лойиҳа предметига тааллуқли бўлган халқаро ҳужжатлар ва хорижий мамлакатлар қонунчилигининг принциплари, қоидалари ва ифода шакллари тўғрисидаги ахборот (қонуности ҳужжатлари учун — зарур бўлган тақдирда)

лойиҳа мазмунининг тавсифи, унда лойиҳанинг тузилиши бўлимлар, кичик бўлимлар, боблар, параграфлар ва моддаларнинг мазмуни билан бирга қисқача баён этилади (қонуности ҳужжатлари учун — зарур бўлган тақдирда).

норматив-ҳуқуқий ҳужжат қабул қилиниши муносабати билан бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёхуд уларни ўз кучини йўқотган деб топиш зарурияти мавжудлиги ёки мавжуд эмаслиги тўғрисидаги ахборот;

лойиҳада фойдаланиладиган бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳаволанинг ҳар бирини асослаш.

агар норматив-ҳуқуқий ҳужжатнинг қоидаларини амалга ошириш қўшимча молиявий харажатларни талаб этса ёки Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетиде йўқотишларга олиб келса, қисқача молиявий-иқтисодий асос.

лойиҳа бўйича ўтказилган жамоатчилик ва (ёки) мутахассислар муҳокамаси ҳамда унинг натижалари тўғрисидаги ахборот, шу жумладан норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари муҳокамаси порталида ўтказилган муҳокама натижалари юзасидан ахборот

лойиҳани манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан келишиб олиш тўғрисидаги ахборот.

лойиҳа бўйича келишмовчиликлар мазмунининг қисқача баёни ва улар тўғрисидаги асослангирилган фикр (келишмовчиликлар мавжуд бўлган тақдирда);

лойиҳани асослаш учун зарур бўлган бошқа маълумотлар

Келишмовчиликлар жадвали қуйидаги учта графадан иборат бўлади:

норматив-ҳуқуқий ҳужжат тегишли таркибий бирлигининг таклиф этилаётган таҳрири;

манфаатдор органларнинг фикр-мулоҳазалари ва таклифлари, шунингдек норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари муҳокамаси портали орқали келиб тушган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар; кўриб чиқиш натижалари.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатни ишлаб чиқиш ва келишиб олиш хронологияси ҳақидаги маълумотномада қуйидагилар кўрсатилади:

норматив-ҳуқуқий ҳужжат тури;

норматив-ҳуқуқий ҳужжатнинг номи;

норматив-ҳуқуқий ҳужжатни киритиш учун асос;

лойиҳани ишлаб чиқувчининг номи;

норматив-ҳуқуқий ҳужжат келишиб олинган сана, вазирлик ва идоранинг номи, унинг раҳбарининг Ф.И.О. ва лавозими, келишиб олиш натижалари тўғрисидаги ахборотни, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилиш ҳуқуқига эга бўлган органларга киритилган санани ўз ичига олган жадвал.

Концепцияда қуйидагилар белгиланиши керек:

- ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солишнинг асосий ғояси, мақсади ва предмети;
- тегишли ижтимоий муносабатларни ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солишнинг умумий тавсифи ва унинг ҳолатига берилган баҳо мазкур соҳада амалда бўлган қонунлар ҳамда бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар таҳлили илова қилинган ҳолда;
- қонун лойиҳаларини ишлаб чиқиш заруриятининг асоси;
- қонун лойиҳаларининг асосий қоидалари;
- бўлажак қонуннинг ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий ва бошқа оқибатлари прогнози.

Тайёрланган қонун лойиҳасига қуйидагилар ҳам илова қилинади:

халқаро ҳужжатларнинг ва хорижий мамлакатлар қонунчилигининг, Ўзбекистон қонунчилигининг тегишли қоидалари, тегишли халқаро тажрибани Ўзбекистон шароитида қўллашнинг мақбуллиги тўғрисидаги асослантирилган таклифлар кетма-кетлик тартибида кўрсатилган ҳолдаги таҳлилий-қиёсий жадвал;

қонун лойиҳаси қабул қилиниши муносабати билан қабул қилиниши, ўзгартиш ёки қўшимчалар киритилиши, ўз кучини йўқотган деб топилиши лозим бўлган қонуности ҳужжатларининг рўйхати. Бунда қонуности ҳужжатини қабул қилиш, унга ўзгартиш ёки қўшимчалар киритиш учун асослар ва уларнинг қабул қилиниши, уларга ўзгартиш ёки қўшимчалар киритилиши учун масъул бўлган органлар қисқача кўрсатилади.

ЭЪТИБОРИНГИЗ УЧУН
РАҲМАТ

